C/2025/3981

20.8.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 8. júla 2025,

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Írska

(C/2025/3981)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

Všeobecné úvahy

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263, ktoré nadobudlo účinnosť 30. apríla 2024, sa uvádzajú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorého cieľom je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. V nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v ZFEÚ. Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním. V nariadení sa podporuje aj zodpovednosť členských štátov za fiškálnu politiku a zdôrazňuje sa v ňom strednodobý horizont spolu s účinnejším a koherentnejším presadzovaním. Každý členský štát musí Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahujúci jeho fiškálne, reformné a investičné záväzky na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od dĺžky vnútroštátneho legislatívneho obdobia. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([2]) v týchto plánoch musí byť v súlade s požiadavkami nariadenia vrátane požiadaviek na to, aby do konca obdobia úprav verejný dlh dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP), a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa udržiaval pod touto referenčnou hodnotou. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení, môže sa obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([3]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „RRF“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. RRF poskytuje členským štátom finančnú podporu na realizáciu reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. RRF pomáha v súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a zároveň presadzovať udržateľné reformy a investície, najmä s cieľom podporovať zelenú a digitálnu transformáciu a posilňovať odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(3) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([4]) (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Týmto sa pomáha dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom sa zároveň zvyšuje miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Írsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(4) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Írsko predložilo Komisii 28. mája 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 uvedeného nariadenia posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V. Rada 8. septembra 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Írska ([5]), ktoré bolo zmenené 8. decembra 2023 na základe článku 18 ods. 2 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu ([6]), ako aj 21. júna 2024 s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([7]). Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisiou v súlade s článkom 24 ods. 5, v ktorom sa uvádza, že Írsko uspokojivo dosiahlo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom dosiahnutí míľnikov a cieľov, vyžaduje sa, aby v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté pri rovnakej reforme alebo investíciách, nedošlo k zvratu.

(5) Rada 21. januára 2025 na základe odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Írska ([8]). Plán bol predložený v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263, vzťahuje sa na obdobie 2025 až 2029 a stanovuje sa v ňom rozpočtové obmedzenie formou maximálnej miery rastu čistých výdavkov počas štyroch rokov.

(6) Komisia 26. novembra 2024 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Írska na rok 2025. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2025, v ktorej neurčila Írsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2025, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([9]) 13. mája 2025 a spoločnú správu o zamestnanosti 10. marca 2025.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. septembra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Írska (ST 11046/2021).

([6]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. decembra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 8. septembra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Írska (ST 15965/2023).

([7]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 21. júna 2024, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 8. septembra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Írska (ST 10262/2024).

([8]) Odporúčanie Rady, z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Írska (Ú. v. EÚ C, C/2025/667, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/667/oj).

([9]) Odporúčanie Rady z 13. mája 2025 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti – strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť EÚ v nasledujúcich piatich rokoch. Identifikujú sa v ňom tri transformačné požiadavky udržateľného hospodárskeho rastu: i) inovácie; ii) dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a iii) bezpečnosť. V záujme preklenutia inovačnej medzery sa EÚ zameriava na podporu priemyselných inovácií, podporu rastu startupov prostredníctvom iniciatív, ako je stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, a na podporu prijímania pokročilých technológií, ako je umelá inteligencia a kvantová výpočtová technika. Komisia v snahe o ekologickejšie hospodárstvo načrtla komplexný Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu a Dohodu o čistom priemysle, ktorými sa zabezpečí, aby prechod na čistú energiu zostal nákladovo efektívny a priaznivý pre konkurencieschopnosť, najmä pre energeticky náročné odvetvia, a aby predstavoval hnaciu silu rastu. V záujme znižovania nadmernej závislosti a zvyšovania bezpečnosti je Únia odhodlaná posilniť globálne obchodné partnerstvá, diverzifikovať dodávateľské reťazce a zabezpečiť prístup ku kritickým surovinám a čistým zdrojom energie. Tieto priority sú podporené horizontálnymi faktormi, konkrétne zjednodušovaním právnych predpisov, prehlbovaním jednotného trhu, financovaním konkurencieschopnosti a európskou úniou úspor a investícií, podporou zručností a kvalitných pracovných miest a lepšou koordináciou politík EÚ. Kompas konkurencieschopnosti je zosúladený s európskym semestrom, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi Komisie, čím sa vytvára jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inovácie a odolnosť v celej Únii.

(8) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2025 naďalej vyvíja súbežne s vykonávaním RRF. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je naďalej nevyhnutné, aby sa plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Tieto odporúčania pre jednotlivé krajiny sú naďalej rovnako relevantné pre posúdenie zmenených plánov obnovy a odolnosti v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(9) Odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2025 sa vzťahujú na kľúčové výzvy v oblasti hospodárskej politiky, ktoré sa dostatočne neriešia opatreniami zahrnutými v plánoch obnovy a odolnosti, pričom sa zohľadňujú príslušné výzvy identifikované v odporúčaniach na roky 2019 – 2024.

(10) Komisia 4. júna 2025 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Írska na rok 2025. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Írsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Írska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Írsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Írska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

Posúdenie výročnej správy o pokroku

(11) Rada 21. januára 2025 odporučila Írsku tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 5,1 % v roku 2025, 6,5 % v roku 2026, 4,9 % v roku 2027, 5,4 % v roku 2028 a 4,7 % v roku 2029, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným s odkazom na rok 2023, a to 15,4 % v roku 2025, 22,8 % v roku 2026, 28,9 % v roku 2027, 35,8 % v roku 2028 a 42,3 % v roku 2029. Írsko 6. mája 2025 predložilo svoju výročnú správu o pokroku ([10]) týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Írska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(12) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia odporučila koordinovane aktivovať národnú únikovú doložku Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu a tento návrh uvítala Európska rada 6. marca 2025.

([10]) Výročné správy o pokroku 2025 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(13) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat ([11]), sa prebytok verejných financií Írska zvýšil z 1,5 % HDP v roku 2023 na 4,3 % HDP v roku 2024, zatiaľ čo verejný dlh klesol zo 43,3 % HDP na konci roka 2023 na 40,9 % HDP na konci roka 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá miere rastu čistých výdavkov na úrovni 8,2 % v roku 2024. Írsko vo výročnej správe o pokroku odhaduje rast čistých výdavkov v roku 2024 na 8,0 %. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([12]), ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2024 vo všeobecnosti neutrálne.

(14) Podľa výročnej správy o pokroku sa v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie Írska, očakáva rast reálneho HDP na úrovni 4,1 % v roku 2025 a 3,4 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP by mala dosiahnuť 2,1 % v roku 2025 aj v roku 2026. V prognóze Komisie z jari 2025 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 3,4 % v roku 2025 a o 2,5 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 1,6 % v roku 2025 a 1,4 % v roku 2026.

(15) Vo výročnej správe o pokroku sa očakáva, že prebytok verejných financií sa v roku 2025 zníži na 1,5 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa na konci roka 2025 zníži na 37,7 %. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 5,3 % v roku 2025. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá prebytok verejných financií v roku 2025 vo výške 0,7 % HDP. Pokles prebytku v roku 2025 odzrkadľuje najmä spomalenie rastu príjmov v dôsledku zvýšených úrovní neistoty spotrebiteľov a podnikov, ako aj absenciu vysokých jednorazových príjmov zaznamenaných v roku 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 6,7 % v roku 2025. Tieto vyššie prognózy rastu čistých výdavkov v porovnaní s výročnou správou o pokroku sú spôsobené silnejším rastom bežných výdavkov podľa odhadov Komisie, ako aj rozdielnymi predpokladmi týkajúcimi sa toho, aký bude po roku 2024 trvalý vplyv balíka „životných nákladov“, ktorý bol oznámený v rozpočte na rok 2025. Rozdiel medzi saldom verejných financií, ktoré predpokladá Komisia, a tým, ktoré predpokladá Írsko, je spôsobený rozdielmi v základných makroekonomických predpokladoch, ako aj výraznejším rastom bežných výdavkov podľa odhadov Komisie. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2025 neutrálne. Komisia predpokladá, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa do konca roka 2025 zvýši na 38,6 %. V znížení pomeru dlhu k HDP v roku 2025 upravenom o významné zosúladenie dlhu a deficitu sa odráža najmä plánovaný prebytok verejných financií a priaznivý rozdiel medzi úrokovou mierou a rastom.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa očakáva, že z nenávratnej podpory („grantov“) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa v roku 2025 budú financovať výdavky verejnej správy vo výške menej než 0,1 % HDP v porovnaní s menej než 0,1 % HDP v roku 2024. Výdavky financované z nenávratnej podpory v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožňujú realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a verejný dlh Írska.

(17) Výdavky verejnej správy na obranu v Írsku zostali v rokoch 2021 až 2023 stabilné, a to na úrovni 0,2 % HDP ([13]). Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že výdavky na obranu zostanú v rokoch 2024 a 2025 stabilné na úrovni 0,2 % HDP. V porovnaní s rokom 2021 teda nedochádza ku žiadnej zmene.

(18) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že čisté výdavky v Írsku vzrastú v roku 2025 o 6,7 % a v rokoch 2024 a 2025 kumulatívne o 15,5 %. Na základe prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že rast čistých výdavkov Írska v roku 2025 bude vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke ([14]) vo výške 0,3 % HDP v ročnom vyjadrení. Pri posudzovaní spoločne za roky 2024 a 2025 sa tiež predpokladá, že kumulatívna miera rastu čistých výdavkov bude vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni menej ako 0,1 % HDP. Predpokladaná odchýlka mierne prekračuje hranicu 0,3 % HDP pre ročnú odchýlku, neprekračuje však hranicu 0,6 % HDP pre kumulatívnu odchýlku. Celkovo to predstavuje riziko odchýlky od odporúčaného maximálneho rastu čistých výdavkov na základe výsledných údajov za rok 2025, ktoré budú k dispozícii na jar budúceho roka.

([11]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2025.

([12]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

([13]) Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG). Vzhľadom na metodické rozdiely medzi definíciami COFOG a NATO sa výdavky na základe definície COFOG môžu líšiť od výdavkov na základe definície NATO.

([14]) Od roku 2026 sa tieto údaje uvedú v kontrolnom účte, ktorý je stanovený v článku 22 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(19) Vo výročnej správe o pokroku sa očakáva, že prebytok verejných financií sa v roku 2026 zníži na 1,0 % HDP, zatiaľ čo pomer verejného dlhu k HDP sa na konci roka 2026 zníži na 35,9 %. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2025 predpokladá, že prebytok verejných financií bude v roku 2026 na úrovni 0,1 % HDP. Pokles prebytku v roku 2026 odráža najmä predpoklad mierneho rastu príjmov a pokračujúceho silného rastu výdavkov. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 6,2 % v roku 2026. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2026 vo všeobecnosti neutrálne. Komisia predpokladá, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa do konca roka 2026 zníži na 38,2 %. V znížení pomeru dlhu k HDP v roku 2026 sa odráža najmä priaznivý rozdiel medzi úrokovou mierou a rastom upravený o významné zosúladenie dlhu a deficitu.

Kľúčové výzvy v príslušných oblastiach politiky

(20) Verejné financie Írska sú vystavené značným rizikám, keďže daňové príjmy krajiny sú vysoko koncentrované na relatívne malý počet nadnárodných spoločností v zahraničnom vlastníctve. Mimoriadne exponované sú príjmy z dane z príjmov právnických osôb, ktoré sa od roku 2019 viac ako zdvojnásobili a v roku 2024 dosiahli 28,1 miliardy EUR (19 % verejných príjmov). Viac ako polovica týchto príjmov plynula v roku 2023 zo zdanenia len desiatich veľkých spoločností. Úrady navyše odhadujú, že polovica príjmov z dane z príjmov právnických osôb je „neočakávaná“ a veľmi neistá. V dôsledku toho by stabilita príjmov Írska mohla byť významne ovplyvnená medzinárodným vývojom, napríklad zmenami obchodnej a daňovej politiky USA alebo globálnym daňovým prostredím. Fondy Future Ireland Fund (Fond budúcnosti Írska) a Infrastructure, Climate and Nature Fund (Fond pre infraštruktúru, klímu a prírodu) boli zriadené s cieľom nasmerovať neočakávané príjmy do dlhodobejších výdavkových cieľov. Pre Írsko by bolo prínosom, keby zvýšilo odolnosť svojich verejných financií diverzifikáciou zdrojov príjmov. Na tento účel by Írsko mohlo zvýšiť výnosy zo zdaňovania kapitálu a majetku, preskúmať daňové výdavky, ktoré v skutočnosti nespĺňajú požadovanú úroveň prerozdeľovania či iné ciele, alebo zlepšiť spôsob, akým daňový systém podporuje environmentálne ciele. Na strane výdavkov pretrvávajú obavy v súvislosti s vplyvom nákladovej efektívnosti systému zdravotnej starostlivosti na fiškálnu udržateľnosť. V dôsledku starnutia obyvateľstva sa predpokladá, že výdavky Írska na verejnú zdravotnú starostlivosť sa do roku 2070 zvýšia o 1,5 percentuálneho bodu v pomere k HDP, čo je vysoko nad úrovňou predpokladaného priemerného nárast v EÚ vo výške 0,4 percentuálneho bodu. Keďže systém zdravotnej starostlivosti je príliš závislý od nákladnej nemocničnej starostlivosti, pričom túto situáciu zhoršuje skutočnosť, že chýba všeobecne dostupná primárna zdravotná starostlivosť, existuje priestor na reformu s cieľom zmierniť tlak na nemocnice.

(21) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú realizovať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné dokončiť účinné vykonávanie tohto plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Írska využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. V oznámení Komisie NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, ktoré bolo prijaté 4. júna 2025, sa objasňuje príslušný harmonogram ukončenia mechanizmu a členským štátom sa poskytujú usmernenia na maximalizáciu vykonávania do 31. augusta 2026 vrátane toho, ako ďalej zefektívniť ich plány obnovy a odolnosti, uvádzajú sa v ňom hlavné možnosti, ktoré treba zvážiť pri ich revízii, a zdôrazňuje sa význam dôkladného spoločného plánovania pred predložením posledných žiadostí o platbu v roku 2026. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(22) V Írsku sa urýchlilo vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+). Je dôležité pokračovať v úsilí o zabezpečenie rýchleho vykonávania týchto programov a zároveň maximalizovať ich vplyv v praxi. Írsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu a zároveň na posilnenie sociálnej súdržnosti. Írsko zároveň naďalej čelí výzvam, a to vrátane potreby zvýšiť konkurencieschopnosť, najmä v severozápadnom regióne, ktorý zaostáva z hľadiska hospodárskej výkonnosti, ako aj sociálnych rozdielov v oblasti začlenenia znevýhodnených skupín do trhu práce. V súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2021/1060 je Írsko povinné – v rámci strednodobého preskúmania fondov politiky súdržnosti – preskúmať každý program a zohľadniť pritom okrem iného výzvy identifikované

v odporúčaniach pre Írsko na rok 2024. Návrhmi Komisie prijatými 1. apríla 2025 ([15]) sa predlžuje lehota na predloženie posúdenia výsledku preskúmania v polovici trvania pre každý program na obdobie po 31. marci 2025. Uvedené návrhy zároveň poskytujú flexibilitu s cieľom pomôcť urýchliť vykonávanie programov a zvýšiť stimuly pre členské štáty, aby pridelili zdroje politiky súdržnosti na päť strategických prioritných oblastí Únie, konkrétne na konkurencieschopnosť v oblasti strategických technológií, obranu, bývanie, odolnosť vodných zdrojov a energetickú transformáciu, a na investície do zručností v prioritných odvetviach, a to so zachovaním zamerania v rámci programov ESF+ na osoby v najzraniteľnejších situáciách.

(23) Platforma strategických technológií pre Európu (STEP) predstavuje príležitosť investovať do kľúčovej strategickej priority EÚ posilnením konkurencieschopnosti EÚ. STEP poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom 11 existujúcich fondov EÚ. Členské štáty môžu prispieť aj do Programu InvestEU, ktorým sa podporujú investície do prioritných oblastí. Írsko by mohlo optimálne využiť tieto iniciatívy na podporu vývoja alebo výroby kritických technológií vrátane čistých technológií efektívne využívajúcich zdroje.

(24) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktoré sa riešia prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, by Írsko malo účinne riešiť zostávajúce výzvy týkajúce sa výskumu a inovácií, energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej infraštruktúry a sietí, energetickej efektívnosti, udržateľnej dopravy, hospodárenia s vodami, obehového hospodárstva, sociálneho a cenovo dostupného bývania a začlenenia znevýhodnených skupín do trhu práce.

(25) Za rastom produktivity v Írsku sú najmä nadnárodné spoločnosti, pričom produktivita domácich podnikov – čo sú väčšinou malé a stredné podniky – je porovnateľne nižšia ako produktivita podnikov v EÚ. To poukazuje na potrebu posilniť domácu inovačnú kapacitu. Vzhľadom na zvýšenú geopolitickú neistotu je naliehavo potrebné vybudovať odolnejšie domáce hospodárstvo orientované na inovácie. Verejné výdavky Írska na výskum a vývoj sú jedny z najnižších v EÚ a predstavujú len 0,2 % HDP (0,4 % HND*). Zvýšením verejných investícií do výskumu a vývoja by sa nielen posilnil írsky inovačný systém, ale zároveň by sa podporila vedecká excelentnosť, zvýšila odolnosť hospodárstva a podnietil dlhodobý udržateľný rast. Navyše značná časť štátnej podpory v oblasti výskumu a vývoja v podnikoch sa poskytuje formou daňového úveru na výskum a vývoj. Hoci ide o dôležitý nástroj na stimulovanie investícií súkromného sektora do výskumu a vývoja, zvýšením priameho financovania výskumu a inovácií by sa zabezpečila cielenejšia podpora MSP, pričom by sa podporila ich schopnosť inovovať a zmysluplne prispievať k vývoju širšieho hospodárskeho ekosystému.

(26) Írsko je naďalej závislé od fosílnych zdrojov energie. Táto závislosť predstavuje významnú výzvu z hľadiska znižovania celkových emisií skleníkových plynov a splnenia cieľa Írska podľa nariadenia o spoločnom úsilí, a to znížiť do roku 2030 emisie mimo systému ETS o 42 % v porovnaní s úrovňami z roku 2005. Z najnovších prognóz emisií vyplýva, že Írsko nie je na správnej ceste k splneniu tohto cieľa.

(27) Elektrizačná sústava Írska v roku 2024 naďalej vykazovala známky napätej situácie, keďže maloobchodné ceny elektriny zostali výrazne nad priemerom EÚ. Znamená to, že írske podniky a spotrebitelia si priplácajú za spotrebu elektriny, čo ma následne vplyv na výrobné náklady a konkurencieschopnosť, a tým aj na schopnosť prilákať do krajiny podniky a udržať si ich v nej. Keďže vysoké náklady na energiu môžu predstavovať priamu prekážku, ktorá bráni rastu, je nevyhnutné zaoberať sa nákladovými faktormi maloobchodných cien energie. Maloobchodné ceny elektriny a závislosť od fosílnych palív, ktoré podliehajú nestabilným trhom, možno znížiť zvýšením využívania obnoviteľných zdrojov energie, najmä veternej energie na mori. Zjednodušenie rámca na plánovanie a povoľovanie obnoviteľných zdrojov energie, zariadení na uskladňovanie a investícií do elektrizačnej sústavy by mohlo pomôcť urýchliť a stimulovať ďalšie investície do zavádzania obnoviteľných zdrojov energie.

(28) Nevyhnutným prvkom v záujme využitia výhod vyplývajúcich zo zníženia nákladov na energiu vďaka ďalšiemu zavádzaniu obnoviteľných zdrojov energie je zintenzívnenie úsilia o zlepšenie flexibility elektrizačnej sústavy a o modernizáciu a rozšírenie kapacity siete s cieľom obmedziť zníženie výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom cezhraničných projektov a posilnenia existujúcej elektrizačnej sústavy. V roku 2023 sa musela znížiť takmer desatina výroby veternej a slnečnej energie z dôvodu kapacitných obmedzení a tento trend v posledných rokoch rastie. V dôsledku toho zostávajú ceny vysoké a odďaľuje sa prechod na čistejšie zdroje energie. Očakávané dodatočné zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, rastúci odber elektriny v dôsledku pokračujúcej elektrifikácie vykurovania a dopravy a rastúci počet dátových centier budú predstavovať ďalšiu záťaž pre elektrizačnú sústavu. Treba preto vybudovať infraštruktúru, aby bolo možné čoraz väčšiemu počtu centier odberu dodávať elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov, a modernizovať existujúcu sieťovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť jej kapacitu. Súvisiaci prvok sa týka riadenia odberu vrátane opatrení na posilnenie postavenia spotrebiteľov, ako napríklad zabezpečenie prístupu súkromných spotrebiteľov k trhom s dynamickými cenami, ktoré môžu byť dôležitým prostriedkom na zabezpečenie flexibility v energetickom systéme.

([15]) Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania – COM(2025) 123 final.

(29) V Írsku je významným zdrojom emisií skleníkových plynov sektor bývania, ktorý v roku 2023 vyprodukoval 9,7 % domácich emisií, keďže fond budov je jedným z najviac uhlíkovo náročných fondov budov v EÚ. Zrýchlenie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v celom fonde budov by pomohlo splniť odvetvové emisné stropy a posilniť energetickú bezpečnosť Írska. Realizáciou rozsiahlej modernizácie budov a rozšírením zavádzania nízkoemisných technológií vrátane diaľkového vykurovania by sa obmedzilo vystavenie volatilite cien energie a zároveň by sa podporila konkurencieschopnosť a environmentálna udržateľnosť.

(30) Pre Írsko je veľkou výzvou vyváženie rastúceho dopytu po energii v dôsledku hospodárskeho rastu vrátane rozširovania digitálnej infraštruktúry. Napriek výraznému pokroku pri znižovaní spotreby energie v zastavanom prostredí sa konečná spotreba energie v roku 2023 zvýšila o 0,7 %. V prvom rade je to preto, lebo budovy v sektore služieb kompenzujú zvýšenie efektívnosti vďaka investíciám do zlepšenia energetickej účinnosti verejných a iných súkromných budov. Na budovy v sektore služieb pripadá približne polovica celkového dopytu po elektrine, pričom na dátové centrá v roku 2023 pripadalo 21 % meraného dopytu po elektrine v Írsku. Na splnenie cieľov v oblasti klímy je potrebná dostatočná výroba energie z obnoviteľných zdrojov, aby sa zabránilo monopolizácii dostupnej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov, pričom sú nutné opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti, rozšírenie vhodnej infraštruktúry a zvýšenie flexibility.

(31) Pokiaľ ide o udržateľnú mobilitu, je potrebný integrovaný prístup zameraný na rozširovanie udržateľných dopravných sietí, ako aj na rozvoj účinnej nabíjacej infraštruktúry pre vozidlá s nulovými emisiami, čím sa zabezpečí spravodlivý prístup vo všetkých regiónoch a podporí dlhodobá hospodárska konkurencieschopnosť. V záujme dekarbonizácie a hospodárskej efektívnosti je nevyhnutné posilniť infraštruktúru verejnej dopravy vrátane rozšírenia elektrifikovaných železničných tratí. Integrovanejšia dopravná sieť by mohla zmierniť preťaženie miest, zvýšiť mobilitu pracovnej sily a podporiť udržateľný rast miest. Zlepšenie prepojenia medzi vidieckymi a mestskými oblasťami je tiež kľúčové z hľadiska inkluzívneho hospodárskeho rozvoja, ktorým sa zabezpečí, že prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo bude prínosom pre všetky regióny. Vzhľadom na to, že na jedno nabíjacie miesto pripadá 21 vozidiel, čo je výrazne pod priemerom EÚ, kde je to 7 vozidiel na jedno nabíjacie miesto, regionálne rozdiely, najmä vo vidieckych oblastiach, sú naďalej prekážkou, ktorá bráni zavádzaniu vozidiel s nulovými emisiami.

(32) V záujme riešenia pretrvávajúcich nedostatkov v systémoch zásobovania vodou a úpravy odpadovej vody, najmä v mestských oblastiach, je nevyhnutné zvýšiť investície. Tieto nedostatky môžu narušiť dodržiavanie environmentálnych predpisov a obmedziť potenciál pre udržateľný medziodvetvový rozvoj vrátane bývania a odvetví závislých od vody. Vysoká miera únikov – na úrovni 37 % v roku 2023 – zostáva výrazne nad priemerom EÚ, ktorý je 25 %, pričom lepšie výsledky by mohli byť prínosom pre viaceré kľúčové čistiarne odpadových vôd. Napriek úsiliu o rozšírenie pokrytia a zníženie vypúšťania neupravených odpadových vôd starnúca infraštruktúra a obmedzené kapacity na úpravu vôd naďalej bránia pokroku pri dosahovaní cieľov v oblasti kvality vody a životného prostredia. V dôsledku zmeny klímy sa v Írsku častejšie vyskytujú extrémne poveternostné javy, ako sú povodne, suchá a búrky, čo predstavuje riziko zaťaženia sietí zásobovania vodou a poškodenia infraštruktúry. Naďalej je dôležité účinné a koordinované vykonávanie, a to aj napriek sektorovým adaptačným plánom vypracovaným v rámci národného adaptačného rámca. Hoci sa v posledných rokoch diskutovalo o zavedení mechanizmu stanovovania cien vody, jeho realizácia zatiaľ nepokročila. Mechanizmom stanovovania cien vody, ktorý by lepšie odrážal náklady na spotrebu vody, by sa mohlo podnietiť vytvorenie stabilného a transparentného rámca pre dlhodobé investície a plánovanie v oblasti vodohospodárskej infraštruktúry, pričom by sa zároveň podporila efektívnejšia a udržateľnejšia spotreba vo všetkých sektoroch.

(33) Zvýšené investície do iniciatív obehového hospodárstva vrátane modernej infraštruktúry na spracovanie odpadu sú pre Írsko nevyhnutné na to, aby postúpilo na vyšší stupeň v hierarchii odpadového hospodárstva, podnietilo efektívne využívanie zdrojov a podporilo dekarbonizáciu, konkurencieschopnosť a dlhodobú hospodársku bezpečnosť. Írsko zostáva pod úrovňou referenčných hodnôt v oblasti obehového hospodárstva EÚ, keďže miera recyklácie komunálneho odpadu bola v roku 2020 na úrovni 41 % a miera obehového využívania materiálov dosahovala v roku 2023 len 2,3 %, čo je výrazne pod priemerom EÚ. Hrozí, že Írsko nesplní cieľ v oblasti komunálneho odpadu pre rok 2025. Podľa odhadov je na splnenie environmentálnych cieľov potrebných 749 miliónov EUR ročne na investície do obehového hospodárstva. Znížením závislosti od dovážaných surovín a zvýšením hodnoty získanej z tokov vnútroštátneho odpadu prispieva obehové hospodárstvo k dlhodobej hospodárskej bezpečnosti Írska, čím sa jeho hospodárstvo stáva udržateľnejším a odolnejším voči narušeniam globálnych dodávateľských reťazcov a cenovej volatilite.

(34) Počet osôb v využívajúcich núdzové ubytovanie sa za posledné tri roky výrazne zvýšil a dosiahol rekordných 15 000 ľudí. Súčasné programy prevencie bezdomovectva sú síce účinné, ale vzhľadom na rozsah problému nedokázali zastaviť tento nárast. Navyše 59 000 domácností je v poradovníkoch na sociálne bývanie a ďalších 84 000 domácností je zaradených do iných systémov príspevkov na nájomné. Zavedením zón, v ktorých je tlak na výšku nájomného, sa úspešne znížila inflácia cien nájomného, ale pravdepodobne to prispelo k spomaleniu súkromných investícií do fondu nájomného bývania. Hoci výstavba cenovo dostupného a sociálneho bývania rastie, stále zaostáva za súčasnými potrebami a cieľmi stanovenými v írskom pláne bývania pre všetkých na roky 2021 – 2030. To má vplyv na konkurencieschopnosť Írska, keďže sa tým vytvára tlak na mzdy a obmedzuje schopnosť podnikov, najmä MSP, prilákať kvalifikovaných pracovníkov. Verejný sektor má problémy s udržaním dostatočného množstva pracovných síl v odvetviach, ako sú vzdelávanie, zdravotníctvo a stavebníctvo. To poukazuje na potrebu pokračovať v opatreniach na riešenie kapacitných obmedzení v sektore bytovej výstavby. Tie zahŕňajú nedostatočnú infraštruktúru, ako sú voda a inžinierske siete, nedostatočnú dostupnosť pozemkov, neistotu pri plánovaní, nedostatočné možnosti financovania, nedostatok stavebných pracovníkov a pomalé zavádzanie moderných metód výstavby.

(35) Írsky trh práce je naďalej silný a vykazuje nízku mieru nezamestnanosti, výzvou však stále ostáva dosiahnutie inkluzívneho rastu, z ktorého by mali prospech všetky skupiny. Hoci sa Írsko usilovalo riešiť sociálne vylúčenie a prekážky zamestnávania, miera zamestnanosti v už tradične nedostatočne zastúpených skupinách, ako sú osoby so zdravotným postihnutím a osamelí rodičia, je naďalej pod priemerom EÚ. Preto sú tieto skupiny aj neprimerane ohrozené rizikom chudoby. Zároveň v kľúčových odvetviach pretrváva nedostatok zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, čo poukazuje na potrebu väčšej osvety medzi neaktívnymi skupinami a investovania do zručností ľudí s cieľom podporiť väčšie sociálne začlenenie, pomôcť znevýhodneným skupinám vymaniť sa z chudoby a uspokojiť potreby trhu práce.

(36) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2025 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2025, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Írska odporúčania 2, 3 a 4 pomáhajú pri plnení prvého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa konkurencieschopnosti, zatiaľ čo odporúčania 4, 5 a 6 napomáhajú plnenie druhého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa odolnosti a odporúčanie 1 pomáha plniť tretie odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa makroekonomickej a finančnej stability stanovené v odporúčaní na rok 2025.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Írsko v rokoch 2025 a 2026 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Posilniť celkové výdavky a pripravenosť v oblasti obrany a bezpečnosti a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby v súlade so závermi Európskej rady zo 6. marca 2025. Zabezpečiť, aby čisté výdavky rešpektovali trajektóriu vývoja, ktorú Rada odporučila 21. januára 2025. Znížiť riziká spojené s vysokou mierou koncentrácie daňových príjmov Írska, a to aj rozšírením základu dane a preskúmaním rozsahu a vplyvu daňových výdavkov. Riešiť očakávané zvýšenie verejných výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva zvýšením nákladovej efektívnosti systému zdravotnej starostlivosti.

2. Vzhľadom na uplatniteľné lehoty na včasné dokončenie reforiem a investícií podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 zabezpečiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti, (EFRR, FST, ESF+) vo vhodných prípadoch na základe príležitostí, ktoré ponúka preskúmanie v polovici trvania. V záujme zlepšovania konkurencieschopnosti optimálne využívať nástroje EÚ vrátane príležitostí, ktorý poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technológií pre Európu.

3. Zlepšiť podnikateľské prostredie zvýšením verejných investícií do výskumu a vývoja a podporou zvýšenia investícií podnikov do výskumu a vývoja – aj prostredníctvom väčšieho počtu nástrojov priameho financovania – s cieľom zvýšiť produktivitu domácich podnikov, najmä malých a stredných podnikov.

4. Znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, a to aj zefektívnením rámca pre plánovanie a vydávanie povolení. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie flexibility elektrizačnej sústavy, ako aj o modernizáciu a rozšírenie kapacity s cieľom obmedziť zníženie výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Vypracovať a realizovať stratégiu na podporu riadenia odberu. Zaviesť dodatočné opatrenia na podporu energetickej efektívnosti v súkromných a verejných budovách s cieľom znížiť účty za energiu a náklady energetického systému. Zabezpečiť, aby sa pripojenie veľkých odberateľov energie k elektrizačnej sústave spájalo s dodatočnou kapacitou obnoviteľných zdrojov a flexibilitou systému. S prihliadnutím na regionálne rozdiely podporovať investície do udržateľnej dopravy a posilňovať ju, a to vrátane verejnej dopravy. Urýchliť inštaláciu verejných nabíjacích staníc pre vozidlá s nulovými emisiami.

5. Zvýšiť investície do vodohospodárskej infraštruktúry s cieľom zlepšiť kvalitu vody a znížiť úniky. Urýchliť investície s cieľom rýchlejšie napredovať v obehovom hospodárstve. Ďalej rozvíjať infraštruktúru na spracovanie odpadu spojenú s vyššími úrovňami hierarchie odpadového hospodárstva, ako aj ekonomické nástroje na predchádzanie vzniku odpadu a zvýšenie miery opätovného využívania, repasovania a recyklácie obsahu.

6. Ďalej zvyšovať ponuku sociálneho a cenovo dostupného bývania. Riešiť kapacitné obmedzenia v sektore bytovej výstavby zlepšením základnej infraštruktúry, priestorového manažmentu a plánovania, podmienok financovania, ponuky pracovných síl a produktivity. Posilniť trh práce a sociálne začlenenie znevýhodnených skupín, najmä osôb so zdravotným postihnutím a osamelých rodičov, zavedením lepšie cielenej osvety a zvyšovaním úrovne zručností.

V Bruseli 8. júla 2025

Za Radu

predsedníčka

S. LOSE